

Notat

Til Børne- og ungdomsudvalget

Elevundersøgelse om valg af ungdomsuddannelse i 8. og 9. klasse

Børne- og ungdomsudvalget (BUU) orienteres i dette notat om hovedresultater fra en bydækkende elevundersøgelse i 7. og 8. klasse om elevernes valg af ungdomsuddannelse. Der planlægges ikke med gentagelse af undersøgelsen.

Om undersøgelsen

Der er i regi af rammemodell for overgang til ungdomsuddannelse og skolernes arbejde med overgang til ungdomsuddannelse gennemført en spørgeskemaundersøgelse hos elever i 7. og 8. klasse om deres valg af ungdomsuddannelse. Undersøgelsen blev gennemført i marts 2023, og det var frivilligt for skolerne at deltage. Svarprocenten for undersøgelsen blev 42%, svarende til 2916 elevbesvarelser fordelt på 49 skoler.

Alle deltagende skoler har fået tilsendt en rapport med skolens egne resultater, så de har mulighed for at bruge data til at analysere og udvikle deres praksis for overgang til ungdomsuddannelse. Derudover har forvaltningen på baggrund af resultaterne udarbejdet en rapport med analyser på bydækkende niveau, der viser elevernes oplevelser ift. at træffe valg om ungdomsuddannelse. Nedenfor opsummeres rapportens hovedresultater. Rapporten er vedlagt som bilag 1.

Hovedresultater

- Størstedelen af eleverne i 9. klasse oplever at være afklarede om deres valg af ungdomsuddannelse (80%), men tvivl fylder stadig i valgprocessen (44% har været i tvivl).
- Forældre er de personer, flest elever tilkendegiver (61%) har betydning for deres valg.
- Størstedelen af eleverne har viden om ungdomsuddannelser, jobmuligheder og videre uddannelse. Ift. erhvervsuddannelse, svarer 3 ud af 4 elever i 9. klasse (73%), at de ved, hvad man kan arbejde med efter en erhvervsuddannelse. Kun lidt over halvdelen af eleverne i 9. klasse (57%) tilkendegiver, at de ved,

22-09-2023

Sagsnummer I F2
2023 - 15867

Dokumentnummer i F2
3950229

Sagsnummer i eDoc
2023-0381332

Sagsbehandler
Laura Kristine Tobiassen Grell

hvilke muligheder for videre uddannelse der er efter en erhvervsuddannelse.

- Eleverne oplever, de lærer mest, når de har praksisfaglig undervisning. Samtidig svarer ca. hver 4. elev (26%), at de ikke har haft praksisfaglig undervisning i skolen indenfor den sidste måned.
- Erhvervspraktik er den vejledningsaktivitet, flest elever oplever (80%), at de får noget ud af.
- Ca. halvdelen (48%) af eleverne udtrykker, at der blev fulgt op på skolen efter besøg på erhvervsskoler. Det er ca. en tredjedel (31%) af eleverne, der svarer, at der var forberedelse på skolen forud for besøget.

Bilag

1. Valg af ungdomsuddannelse i 8. og 9. klasse - Bydækkende rapport 2023

Valg af ungdomsuddannelse i 8. og 9. klasse

Analyse af bydækkende resultater fra elevundersøgelsen om valg af ungdomsuddannelse 2023

Kort om undersøgelsen

Formål med undersøgelsen

- Undersøgelsen viser, hvordan elever i 8. og 9. klasse i København oplever og træffer valg om ungdomsuddannelse.
- Formålet er at give skolerne viden om, hvordan de lykkes med at forberede unge i 8. og 9. klasse til valg af ungdomsuddannelse.
- Skolerne får tilsendt en rapport med resultater for egen skole. Det giver mulighed for, at de kan analysere og justere deres praksis for overgang til ungdomsuddannelse, hvis der er anledning til det.

Svarperiode

- Undersøgelsen er besvaret af 8. og 9. klasser i Københavns Kommune mellem d. 1. og 31. marts 2023.
- Svarperioden ligger i marts, da elever i 9. klasse søger til ungdomsuddannelse d. 1. marts, og uddannelsesvalget er derfor friskt i elevernes hukommelse.

Svarprocent og fordeling af besvarelser

- Svarprocenten er 42% (svarende til 2916 gennemførte besvarelser, fordelt på 49 skoler).
- Undersøgelsen har været frivillig for skolerne at deltage i.
- Besvarelserne fordeler sig jævnt mellem 8. og 9. årgang, og skoler fra alle fem områder i København er repræsenteret i besvarelserne.

Spørgeskemaets formuleringer

- Undersøgelsens spørgsmål er udarbejdet med inspiration fra andre rapporter og undersøgelser på området, samt bygger på kompetence-, videns- og færdighedsmålene for 9. klasse i det obligatoriske emne Uddannelse og Job (U&J).

Hovedresultater

Størstedelen er afklarede om deres valg af ungdomsuddannelse, men tvivl fylder stadig i valgprocessen

- Størstedelen (80%) af eleverne i 9. klasse oplever, at de er afklarede omkring, hvilken ungdomsuddannelse de skal starte på efter 9. eller 10. klasse. Det er en stigning fra 8. klasse, hvor det er halvdelen (48%) af eleverne, der udtrykker, at de er afklarede omkring uddannelsesvalget. *(Se slide 5 for mere information)*
- Mange elever i 9. klasse svarer, at de ved, hvilken ungdomsuddannelse de vil vælge, men næsten halvdelen (44%) svarer, at de har været i tvivl om valget. *(Se slide 6 for mere information)*

Forældre er de personer, med størst betydning for elevernes valg

- Over halvdelen af eleverne (61%) tilkendegiver, at forældrene har betydning for deres valg. *(Se slide 8 for mere information)*
- Ser man på lærerne, svarer hver 5. elev (22%), at deres lærere har betydning for valget. *(Se slide 8 for mere information)*

Flertallet af eleverne har viden om ungdomsuddannelser, jobmuligheder og videre uddannelse

- Flertallet af eleverne i 9. klasse udtrykker, at de har viden om, hvilke gymnasiale uddannelser (88%) og erhvervsuddannelser (79%), der findes. *(Se slide 10 for mere information)*
- Når det kommer til viden om mulighederne efter erhvervsuddannelse, svarer 3 ud af 4 elever i 9. klasse (73%), at de ved, hvad man kan arbejde med efter en erhvervsuddannelse. Det er lidt over halvdelen af eleverne i 9. klasse (57%), der tilkendegiver, at de ved, hvilke muligheder for videre uddannelse der er efter en erhvervsuddannelse. *(Se slide 10 for mere information)*

Eleverne lærer mest af praksisfaglig undervisning

- Eleverne oplever, de lærer mest, når de har praksisfaglig undervisning. Samtidig svarer ca. hver 4. elev (26%), at de ikke har haft praksisfaglig undervisning i skolen indenfor den sidste måned. *(Se slide 12 for mere information)*

Vejledningsaktiviteter i skolen

- Erhvervspraktik er den aktivitet, flest elever oplever (80%), at de får noget ud af. *(Se slide 13 for mere information)*
- Derimod er studievalgsporfolioen (39% får noget ud af aktiviteten) og søgning på ug.dk (47% får noget ud af aktiviteten) de aktiviteter, færrest elever oplever, at de får noget ud af. *(Se slide 13 for mere information)*
- Ca. halvdelen (48%) af eleverne udtrykker, at der blev fulgt op på skolen efter besøg på erhvervsskoler. Det er ca. en tredjedel (31%) af eleverne, der svarer, at der var forberedelse på skolen forud for besøget. *(Se slide 14 for mere information)*

Ovenstående analyser er lavet på baggrund af undersøgelsens resultater på by-niveau. Analyserne skal ses som nedslag, Fagligt Center har valgt at fremhæve. I nedenstående slides er analyserne udfoldet og sammenstillet med relevant forskning.

Kilder (refereres gennem rapporten):

- 2018, DEA: Hvad driver de unges uddannelsesvalg?
- 2018, EVA: Unges oplevelse af valg og vejledning.
- 2019a, EVA: Køn og Uddannelsesvalg i 9. klasse
- 2019b, EVA: Uddannelsesvalg i 9. klasse.
- 2019c, EVA: Synet på ungdomsuddannelserne blandt unge i 9. klasse
- 2021, EVA: Unges valgproces og start på ungdomsuddannelse.
- 2023, EVA: Kortlægning af folkeskolers arbejde med praksisfaglighed.

Elevernes valg af ungdomsuddannelse

Valg af ungdomsuddannelse

Størstedelen af eleverne i 9. klasse (80%) oplever, at de er afklarede omkring, hvilken ungdomsuddannelse de skal starte på efter 9. eller 10. klasse. Det er ca. halvdelen af eleverne i 8. klasse (53%) og hver 5. elev i 9. klasse (20%), der udtrykker, at de endnu ikke ved, hvilken ungdomsuddannelse de skal starte på efter 9. eller 10. klasse. Det viser, at flere elever oplever at være afklarede om deres valg af ungdomsuddannelse i 9. klasse sammenlignet med 8. klasse.

I 9. klasse svarer 1 ud af 10 elever (10%), at de skal starte på en erhvervsuddannelse, mens 7 ud af 10 (69%) svarer, at de skal starte på en gymnasial uddannelse. Disse besvarelser kan sammenlignes med årets søgetal efter 9. og 10. klasse, som viser, at søgningen til erhvervsuddannelser er 10,9%, og søgning til gymnasiale uddannelser er 82%. Det kan være, at nogle af de elever, der endnu ikke er afklarede i 9. klasse, og som først tager valget i 10. klasse, udgør forskellen i søgningen til gymnasiale uddannelser.

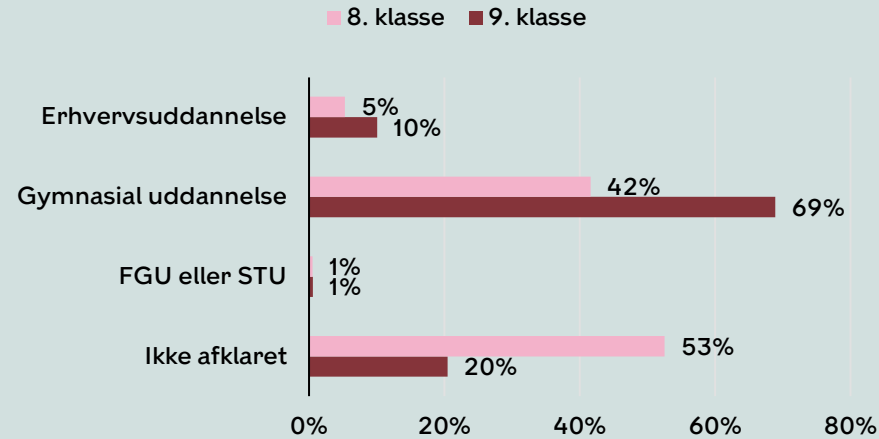
Køn og uddannelsesvalg

I 9. klasse er det dobbelt så mange drenge (14%) som piger (6%), der svarer, at de skal starte på en erhvervsuddannelse. Omvendt tilkendegiver flere piger (77%) end drenge (64%), at de skal starte på en gymnasial uddannelse. I en undersøgelse fra EVA (2019a), ses samme tendens ift. at flere drenge end piger vælger en erhvervsuddannelse.

Der er en lidt højere andel af drenge (22%) end piger (16%), der endnu ikke er afklarede om deres valg af ungdomsuddannelse i 9. klasse. En grund til at lidt flere drenge ikke er afklarede endnu, kan findes i EVAs undersøgelse, der viser, at drenge i højere grad end piger oplever, at mere tid kunne have hjulpet dem med at træffe deres uddannelsesvalg.

Valg af ungdomsuddannelse

"Ved du, hvilken ungdomsuddannelse, du skal starte på efter 9. eller 10. klasse?" – Elever i 8. og 9. klasse, fordelt på klassetrin.

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse om valg af ungdomsuddannelse 2023. Elever i 8. og 9. klasse. "Ikke afklaret" er en samlet kategori, for elever der har svaret "Jeg er i tvivl" eller "Jeg ved det ikke". FGU = Forberedende grunduddannelse, STU = Særlig tilrettelagt ungdomsuddannelse

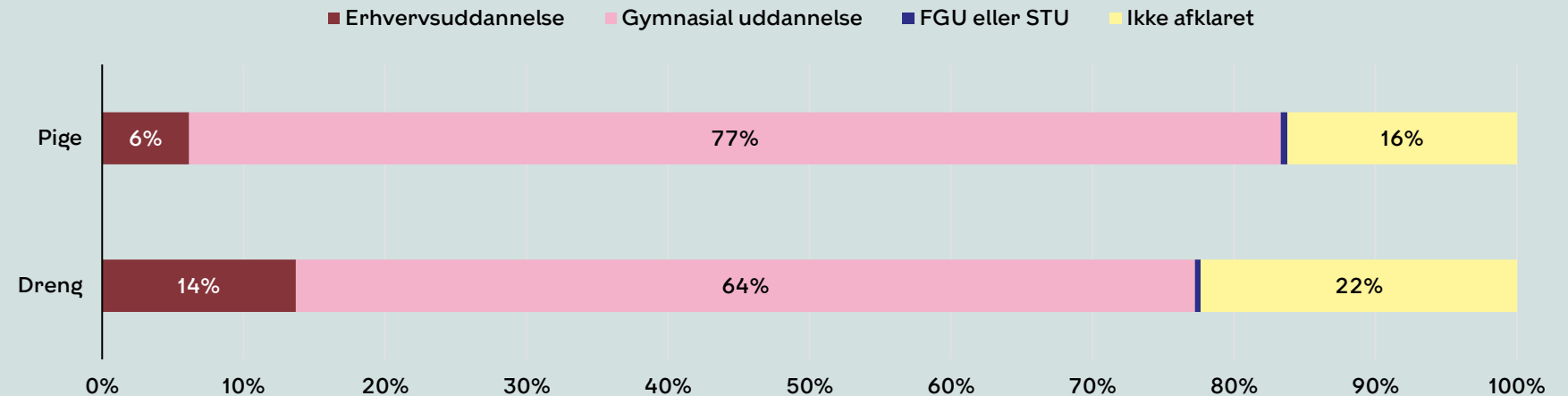
80 %

af elever i 9. klasse udtrykker, at de er afklarede om deres valg af ungdomsuddannelse

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse om valg af ungdomsuddannelse 2023. Elever i 8. og 9. klasse.

Valg af ungdomsuddannelse i 9. klasse, fordelt på køn

"Ved du, hvilken ungdomsuddannelse, du skal starte på efter 9. eller 10. klasse?" – 9. klasse, fordelt på køn

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse om valg af ungdomsuddannelse 2023. Elever i 8. og 9. klasse. Kønskategoriene "Andet" og "Ønsker ikke at svare" er udeladt af tabellen, grundet en for lille population.

Oplevelse af tvivl og hjælp til valg af ungdomsuddannelse

Oplevelse af tvivl blandt 9. klasses elever, der har taget valg om ungdomsuddannelse

Næsten halvdelen af eleverne i 9. klasse (44%), som svarer, at de ved, hvilken ungdomsuddannelse de skal starte på efter 9. eller 10. klasse, udtrykker, at de har været i tvivl om deres uddannelsesvalg. Tvivl er altså en del af mange af elevernes valgproces. Samme tendens gør sig gældende i EVA's undersøgelse (2021), som viser, at tvivl er et grundvilkår i unges valgproces.

Oplevelse af at få hjælp til valg af ungdomsuddannelse

Hver 5. elev i 9. klasse (18%) svarer, at de ikke har fået den hjælp, de har brug for til at vælge ungdomsuddannelse. Det er lidt flere elever end i EVA's undersøgelse (2019b), som viser, at hver 6. ung udtrykker, at de ikke får hjælp nok til at træffe valg om ungdomsuddannelse.

Sammenligner man de to klassetrin er der en positiv udvikling ift., om de unge oplever at få den rette hjælp til at vælge ungdomsuddannelse. Flere elever i 9. klasse (61%) oplever at få den rette hjælp end i 8. klasse (31%).

44%

af afklarede elever i 9. klasse har været i tvivl om deres valg, og

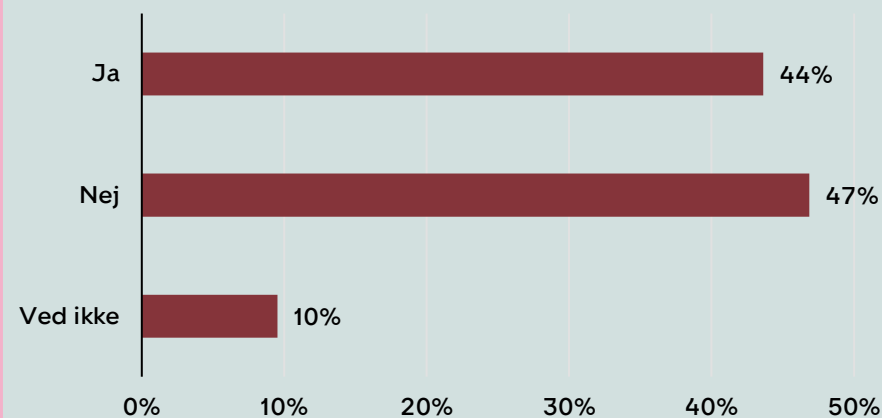
18%

af alle elever i 9. klasse oplever ikke at få den rette hjælp til at vælge ungdomsuddannelse.

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse om valg af ungdomsuddannelse 2023. Elever i 8. og 9. klasse.

Oplevelse af tvivl blandt 9. klasses elever, der har taget valg om ungdomsuddannelse

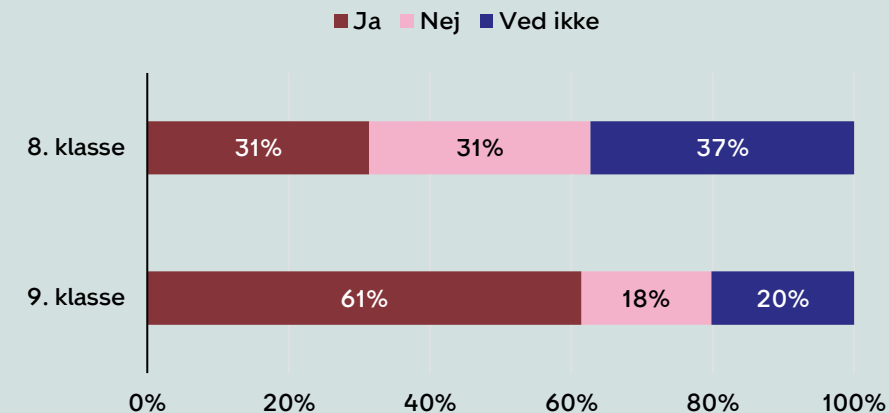
*"Har du været i tvivl, om det er den rigtige ungdomsuddannelse for dig?"
- Afklarede elever, 9. klasse*

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse om valg af ungdomsuddannelse 2023. Besvarelser af elever i 9. klasse, der har svaret, at de skal starte på en gymnasial uddannelse, erhvervsuddannelse eller FGU/STU efter 9. eller 10. klasse.

Oplevelse af at få hjælp til valg af ungdomsuddannelse

"Har du fået den hjælp, du har brug for, til at vælge ungdomsuddannelse?" - Elever i 8. og 9. klasse, fordelt på klassetrin

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse om valg af ungdomsuddannelse 2023. Elever i 8. og 9. klasse.

Ændrer eleverne holdning til deres uddannelsesvalg?

Ca. 2 ud af 5 elever (38%) i 9. klasse svarer, at de har ændret holdning til deres uddannelsesvalg siden 8. klasse. Herudover svarer ca. halvdelen (48%), at de ikke har ændret holdning til deres valg siden 8. klasse. Sammenlignes det med EVAs undersøgelse (2021), som viser, at 7 ud af 10 elever holder fast i deres uddannelsesvalg fra 8. klasse, er der altså en mindre andel af de københavnske elever, der holder fast i uddannelsesvalget fra 8. klasse.

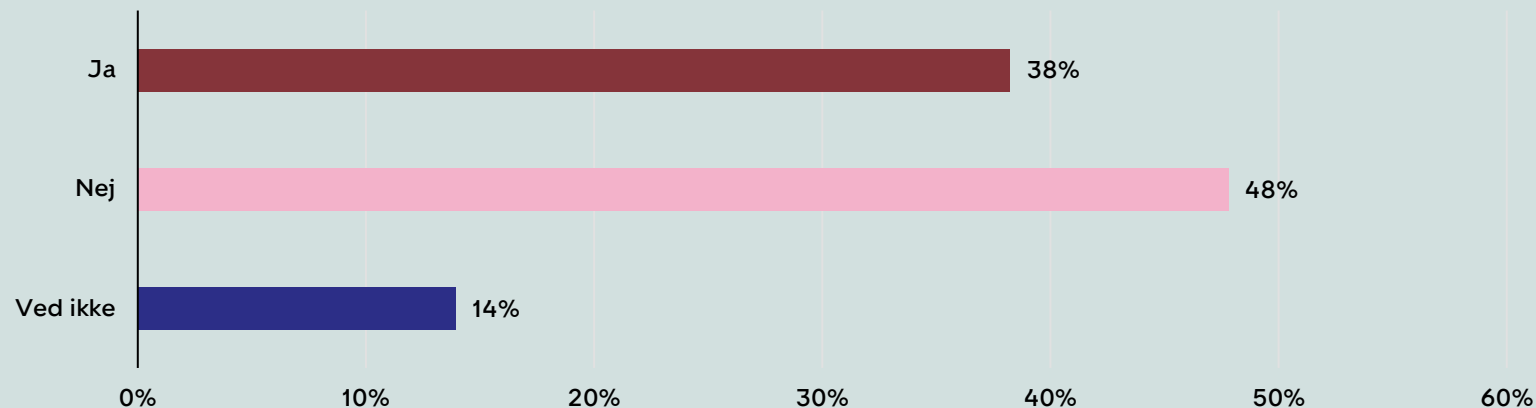
Hvorfor ændrer eleverne holdning?

De unge har haft mulighed for at bruge fritekst til at skrive, hvorfor de har ændret holdning til deres valg. Mange elever skriver, at det er fordi, de har fået mere viden om ungdomsuddannelser. Derudover skriver mange, at de har fået nye interesser eller er blevet ældre, og at det har gjort, at de har taget et nyt valg. Der er også en del elever, der tilkendegiver, at besøg på ungdomsuddannelser eller erhvervspraktik har haft betydning for, at de har ændret holdning til uddannelsesvalget. Som citaterne indikerer, er omvalget i nogle tilfælde, fra én gymnasial ungdomsuddannelse til en anden – fx fra STX til HHX eller omvendt.

EVAs undersøgelse (2021) viser, at når unge ændrer holdning til deres valg af ungdomsuddannelse, er det ofte fra et valg af erhvervsuddannelse til et valg af gymnasial uddannelse.

Ændrer eleverne holdning til deres valg af ungdomsuddannelse?

"Har du siden 8. klasse ændret holdning til, hvilken ungdomsuddannelse, du vil vælge?" Besvarelser af elever i 9. klasse.

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse om valg af ungdomsuddannelse 2023. Elever i 8. og 9. klasse.

Hvorfor ændrer eleverne holdning?

"Hvorfor har du siden 8. klasse ændret holdning til, hvilken ungdomsuddannelse, du vil vælge?"
Besvarelser af elever i 9. klasse, der svarer, at de har ændret holdning til valg af ungdomsuddannelse.

"Jeg vidste ikke, hvad jeg ville, så tænkte bare, at jeg tog en stx, men har nu fundet ud af, jeg ikke er så meget til de fag og har nu valgt en hhx."

"Da jeg var på besøg i 8. klasse på hhx synes jeg, det var mega fedt. Men da jeg så kom ud på en stx i 9. klasse opdagede jeg, at det passede mere til mig."

"Fordi jeg er blevet en del klogere på ungdomsuddannelserne nu. I 8. klasse vidste jeg ikke særlig meget om de forskellige ungdomsuddannelser."

"Jeg er blevet træt af at sidde i et klasselokale hele dagen. Jeg vil gerne ud og lave noget."

"Fordi en gymnasial uddannelse var bedre og et mere sikkert valg."

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse om valg af ungdomsuddannelse 2023. Elever i 8. og 9. klasse.

Personer med betydning for elevernes valg af ungdomsuddannelse

Forældrene er de personer, som eleverne angiver har den største betydning for deres uddannelsesvalg. Over halvdelen (61%) af eleverne svarer, at forældre har haft betydning for deres valg. Samme konklusion gør sig gældende i EVAs undersøgelse (2019b), der viser, at 70% af unge i 9. klasse udtrykker, at forældrene har betydning for deres uddannelsesvalg.

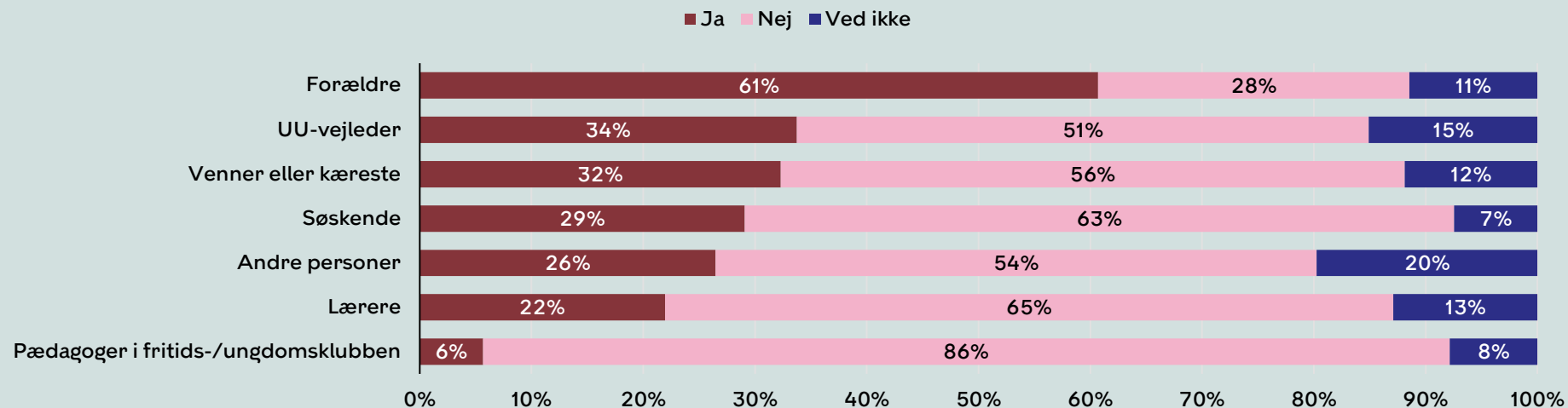
Resultaterne viser, at andre nære relationer som venner, kæreste og søskende også har en betydning for de unges valg af ungdomsuddannelse. EVAs undersøgelse viser ift. søskende, at især ældre søskendes erfaringer med ungdomsuddannelse kan inspirere de unges uddannelsesvalg.

Ca. en tredjedel (34%) af eleverne svarer, at UU-vejleder har betydning for deres valg, og ca. en femtedel (22%) svarer, at lærere har betydning for valget. EVAs undersøgelse viser, at eleverne oplever, at lærer og UU-vejleder har størst betydning for uddannelsesvalget, når eleverne har individuelle samtaler med lærer/UU-vejleder om valg af ungdomsuddannelse.

OBS: I undersøgelsen er der ikke målt på, om eleverne er vurderet parat til ungdomsuddannelse. Det betyder bl.a., at det kun er en mindre andel af eleverne (ca. 20%), der ifm. særlig skole- og vejledningsindsats, har fået individuel vejledning med UU-vejleder.

Personer der har betydning for elevernes valg af ungdomsuddannelse

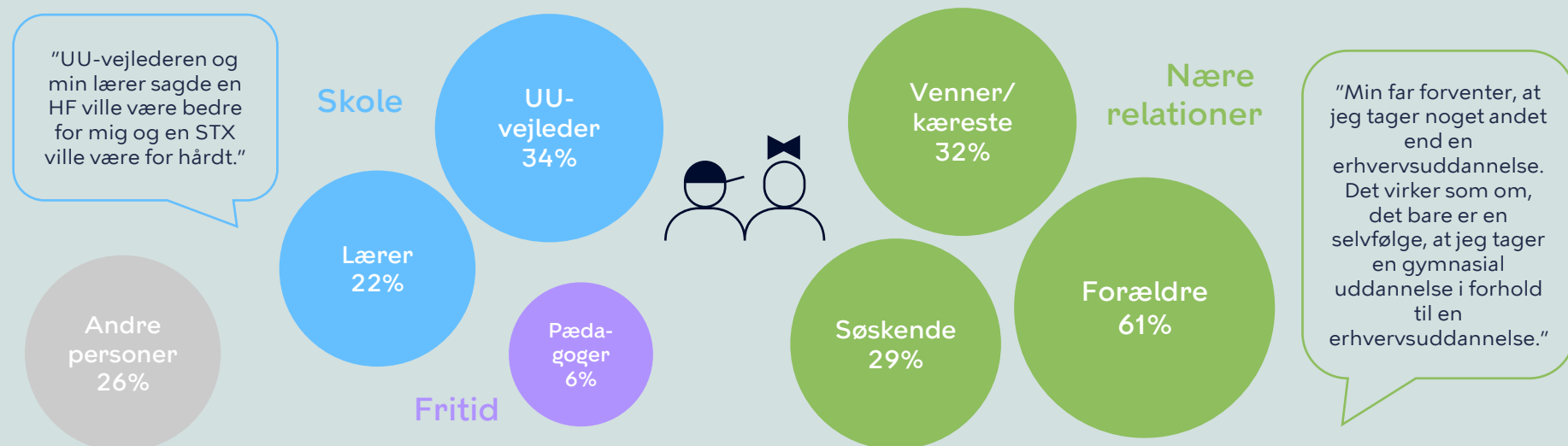
"Har disse personer haft betydning for dit valg af ungdomsuddannelse?"
(Eleverne har haft mulighed for at vælge flere kategorier)

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse om valg af ungdomsuddannelse 2023. Elever i 8. og 9. klasse.

Personer der har betydning for elevernes valg af ungdomsuddannelse

Andel af elever, der svarer "ja" til, at personerne har betydning for deres valg af ungdomsuddannelse.

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse om valg af ungdomsuddannelse 2023. Elever i 8. og 9. klasse. Citaterne kommer fra spørgsmålet "Hvorfor har du siden 8. klasse ændret holdning til, hvilken ungdomsuddannelse du vil vælge?".

Elevernes oplevelse af lærerforventninger

Omkring halvdelen af eleverne (47%) svarer at de oplever, at deres lærere forventer, de kan klare sig godt på en ungdomsuddannelse. Dog svarer 1 ud af 10 elever (10%) omvendt, at de ikke oplever, at deres lærere forventer, at de kan klare sig godt på en ungdomsuddannelse.

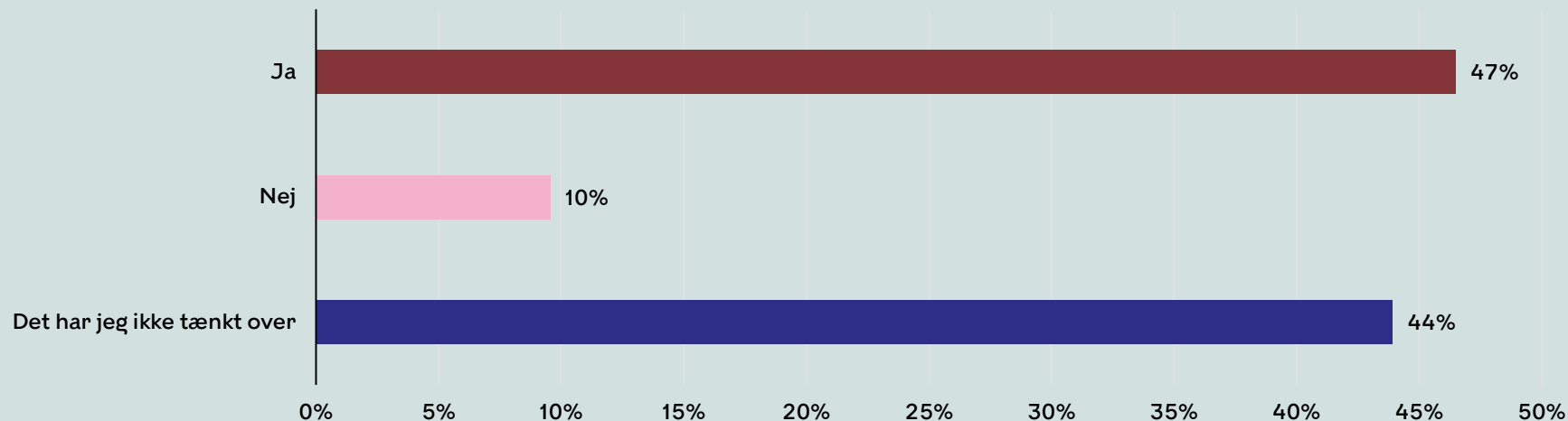
Tingbjerg- og Københavnerundersøgelsen viser, at læreres negative forventninger til elever kan betyde, at der skabes en negativ skolekultur. Når der til gengæld bliver fokuseret på at have høje forventninger til eleverne, kan det have betydning for, om eleverne har mod på at fortsætte på en ungdomsuddannelse efter folkeskolen. Fx har man på Tingbjerg Skole gennem nogle år arbejdet med høje forventninger til eleverne. Det viser sig, at af de elever, der gik ud af 9. klasse i sommeren 2017 var 65% i gang med en ungdomsuddannelse 15. måneder senere. Blandt afgangseleverne fra 2021 var det tal steget til 97%.

Lave lærerforventninger fordelt på skoler

Når vi ser på skolefordelingen for de elever, der svarer, at deres lærere ikke forventer, de kan klare sig godt på en ungdomsuddannelse, er der stor forskel på skolernes resultater. Skolen med det laveste niveau af elever, der svarer "nej" til, at deres lærere forventer, de kan klare sig godt på en ungdomsuddannelse ligger på 2%. Derimod er det på skolen med den største andel af elever, der ikke oplever, at deres lærere forventer, de kan klare sig godt på en ungdomsuddannelse næsten hver 3. elev (29%), der svarer "nej" til spørgsmålet.

Elevernes oplevelse af positive lærerforventninger

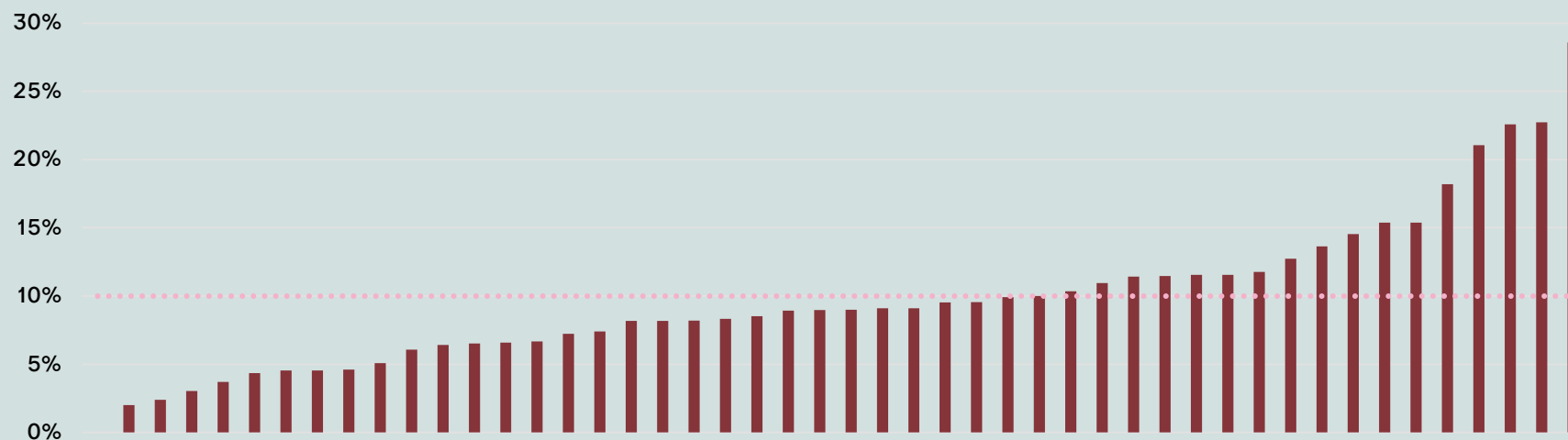
"Oplever du, at dine lærere forventer, at du kan klare dig godt på en ungdomsuddannelse?"

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse om valg af ungdomsuddannelse 2023. Elever i 8. og 9. klasse.

Elevernes oplevelse af lave lærerforventninger, skolefordeling

Andel af elever, der svarer "nej" til, at de oplever, at deres lærere forventer, de kan klare sig godt på en ungdomsuddannelse, fordelt på skoler

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse om valg af ungdomsuddannelse 2023. Elever i 8. og 9. klasse. Skoler, hvor færre end 10 elever har besvaret spørgsmålet, er fjernet fra figuren.

Elevernes viden om ungdomsuddannelser og job

Elevernes viden om ungdomsuddannelser

Størstedelen af eleverne svarer at de ved, hvilke gymnasiale uddannelser og erhvervsuddannelser, der findes. I 9. klasse svarer 79%, at de kender til hvilke erhvervsuddannelser, der findes, og 88% svarer, at de ved, hvilke gymnasiale uddannelser, der findes.

Resultaterne viser, at eleverne i 9. klasse har mere viden end eleverne i 8. klasse. Dette gælder både viden om erhvervsuddannelser og gymnasiale uddannelser, samt viden om muligheder for videre uddannelse efter ungdomsuddannelse og jobmuligheder efter ungdomsuddannelse.

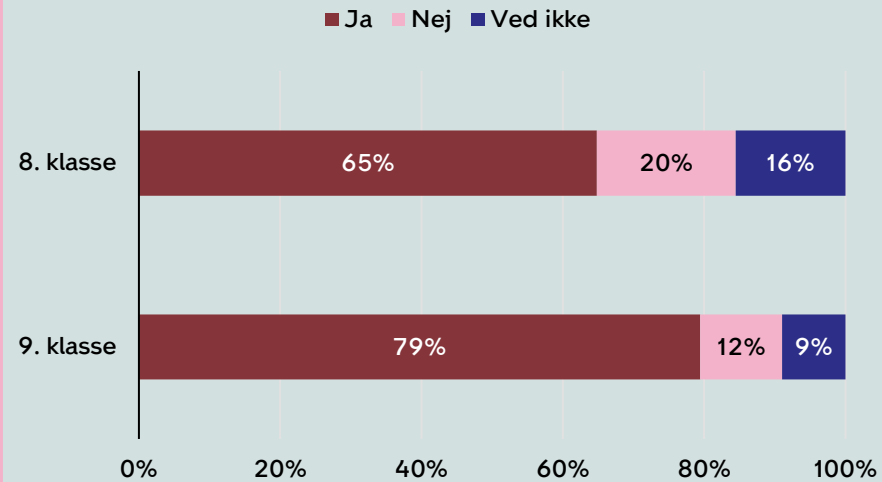
Elevernes viden om muligheder efter erhvervsuddannelse

Ser vi på elevernes viden om erhvervsuddannelser, tilkendegiver 3 ud af 4 (73%) elever i 9. klasse at de ved, hvad man kan arbejde med efter en erhvervsuddannelse. Til gengæld er det lidt over halvdelen (57%) af eleverne, der tilkendegiver at have viden om, hvilke muligheder for videre uddannelse, der er efter en erhvervsuddannelse. Det tyder på, at eleverne har større viden om jobmuligheder efter erhvervsuddannelse, end de har om muligheder for videre uddannelse.

Forskning (EVA 2019c og DEA 2018) viser, at unge mangler viden om muligheder for videre uddannelse i erhvervsuddannelsessystemet. Den manglende viden om videre uddannelsesmuligheder kan betyde, at de unge opfatter erhvervsuddannelse som at vælge én karrierevej for resten af livet, som ikke åbner nok døre i fremtiden.

Elevernes viden om erhvervsuddannelser

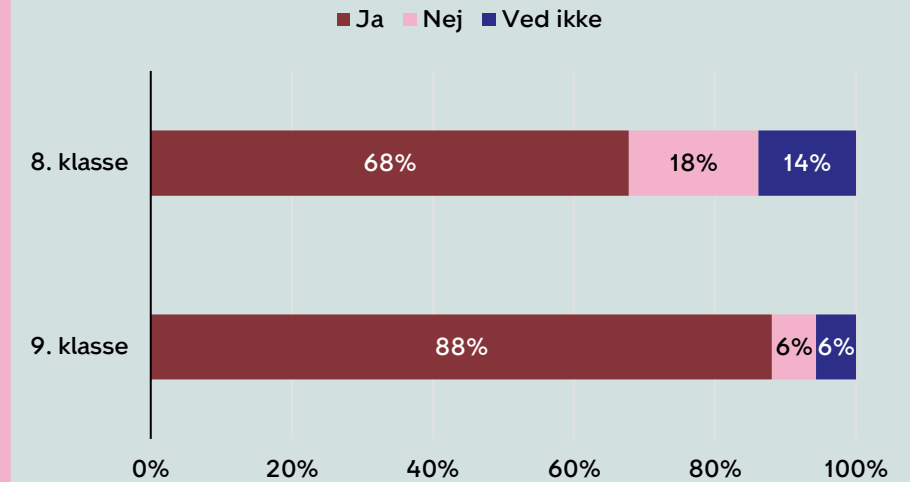
"Ved du, hvad der findes af erhvervsuddannelser?"

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse om valg af ungdomsuddannelse 2023. Elever i 8. og 9. klasse.

Elevernes viden om gymnasiale uddannelser

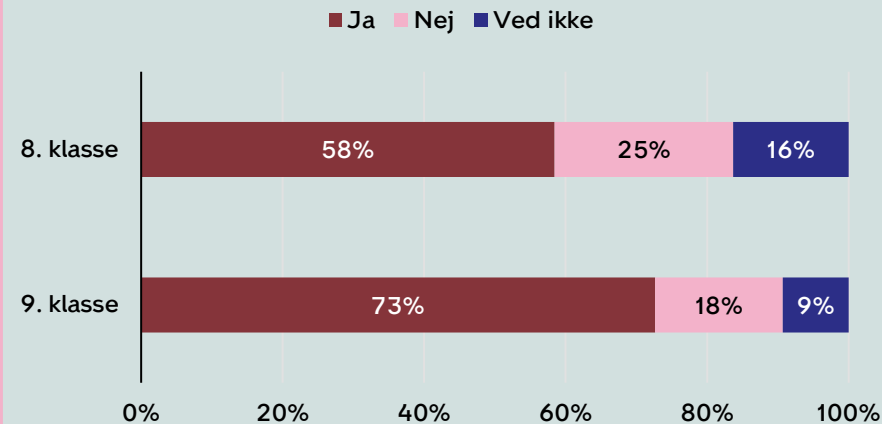
"Ved du, hvad der findes af gymnasiale uddannelser?"

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse om valg af ungdomsuddannelse 2023. Elever i 8. og 9. klasse.

Elevernes viden om jobmuligheder efter erhvervsuddannelse

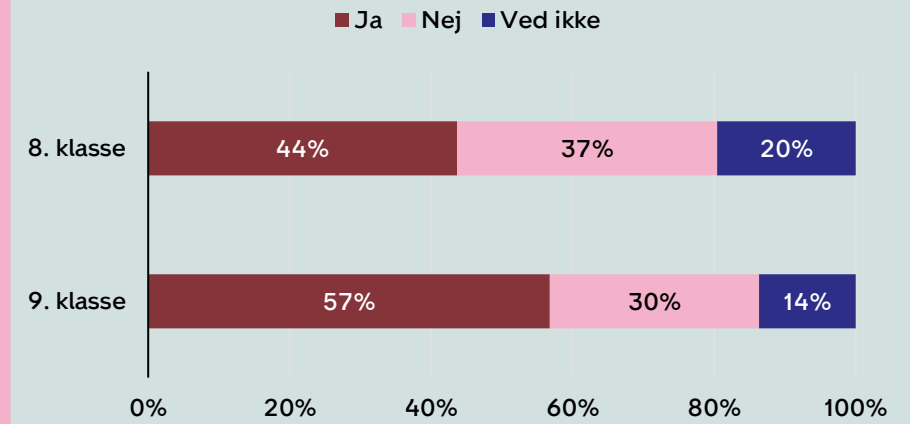
"Ved du, hvad du kan arbejde med efter en erhvervsuddannelse?"

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse om valg af ungdomsuddannelse 2023. Elever i 8. og 9. klasse.

Elevernes viden om videre uddannelse efter erhvervsuddannelse

"Ved du, hvilke muligheder for videre uddannelser, der er efter en erhvervsuddannelse?"

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse om valg af ungdomsuddannelse 2023. Elever i 8. og 9. klasse.

Elevernes viden om styrker og interesser

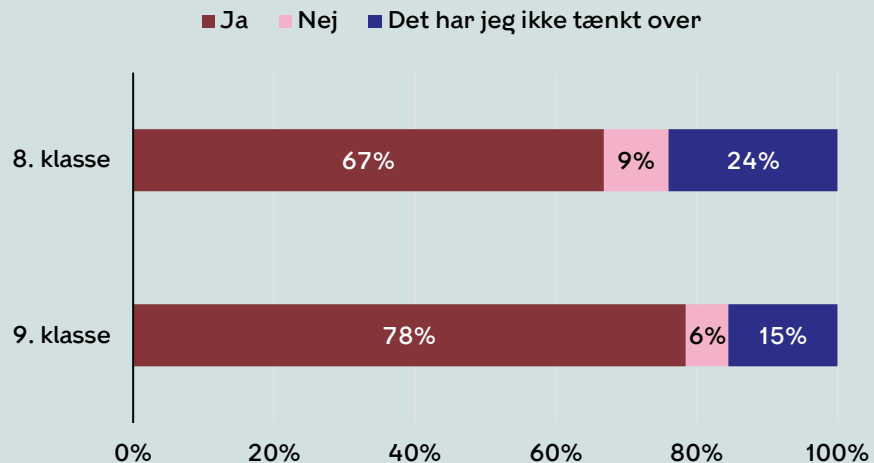
Flertallet af eleverne (67% i 8. klasse og 78% i 9. klasse) svarer, at de kender til egne styrker og interesser.

Ser man på, om eleverne oplever at have viden om hvilke ungdomsuddannelser, der passer til deres styrker og interesser, er der større forskel på elever i 8. og 9. klasse. I 8. klasse tilkendegiver 4 ud af 10 elever (41%) at vide hvilke ungdomsuddannelser, der passer til deres styrker og interesser, mens det i 9. klasse er 7 ud af 10 elever (69%).

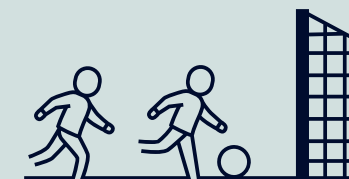
I kompetence-, færdigheds- og vidensmålene for Uddannelse og Job efter 9. klasse, beskrives det, at eleverne skal have viden om egne ønsker og forudsætninger for at kunne vælge en god karrierevej. Hvis eleverne kan koble personlige mål til uddannelses-, job- og karrieremuligheder, vil det være muligt for dem at tage et begrundet valg af ungdomsuddannelse.

Kendskab til egne styrker og interesser

"Kender du dine egne styrker og interesser?"

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse om valg af ungdomsuddannelse 2023. Elever i 8. og 9. klasse.

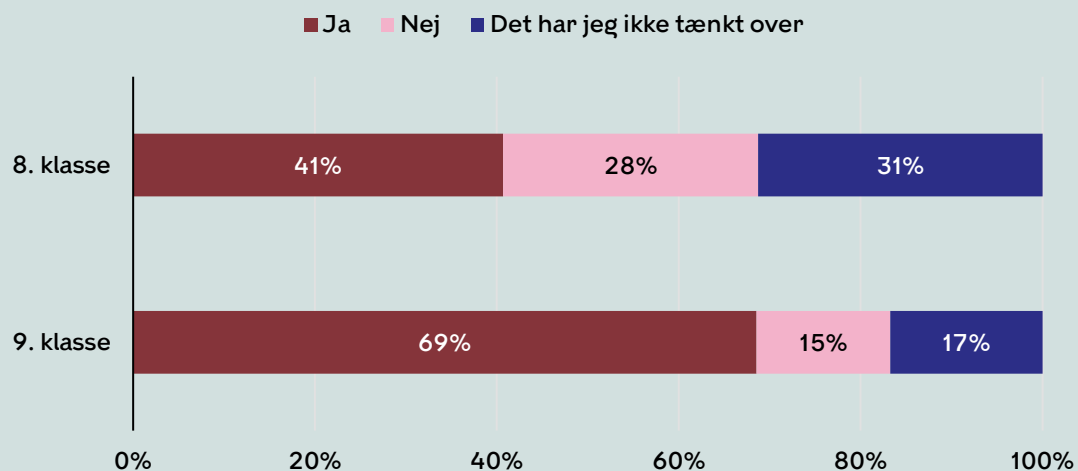
78%
af elever i 9. klasse kender til deres styrker og interesser.

69%
af elever i 9. klasse ved hvilke ungdomsuddannelser, der passer til deres styrker og interesser.

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse om valg af ungdomsuddannelse 2023. Elever i 8. og 9. klasse.

Viden om ungdomsuddannelser, der passer til elevens styrker og interesser

"Ved du, hvilke slags ungdomsuddannelser, der kunne passe til dine styrker og interesser?"

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse om valg af ungdomsuddannelse 2023. Elever i 8. og 9. klasse. Citaterne kommer fra spørgsmålet "Hvorfor har du siden 8. klasse ændret holdning til, hvilken ungdomsuddannelse du vil vælge?".

"Jeg fandt ud af, at jeg synes naturfag og computerteknologi er mere spændende end en almenuddannelse."

"Har nok fået større interesse for musik, og derfor lyst til at vælge et sted, der fokuserer på det."

Elevernes oplevelse af praksisfaglig undervisning

Praksisfaglig og boglig undervisning

Flertallet af eleverne svarer, at de lærer noget, når de har praksisfaglig undervisning. Eksempelvis svarer 67% af eleverne, at de lærer noget, når de bruger deres krop/hænder, mens 40% svarer de lærer noget, når de læser i en bog.

Ser vi på, hvordan elevernes besvarelser fordeler sig mellem de boglige og praksisfaglige svarmuligheder, er det størstedelen (69%) af eleverne, der har valgt mindst en mulighed i begge kategorier. Det indikerer, at eleverne både lærer noget ved at have boglig og praksisfaglig undervisning. Det er hver 4. elev (25%), der kun har valgt en eller flere praksisfaglige svarmuligheder, og 6% der kun har valgt en eller flere boglige svarmuligheder. Det er altså en lille andel af eleverne, der foretrækker boglig undervisning frem for praksisfaglig undervisning.

Praksisfaglighed i skolen

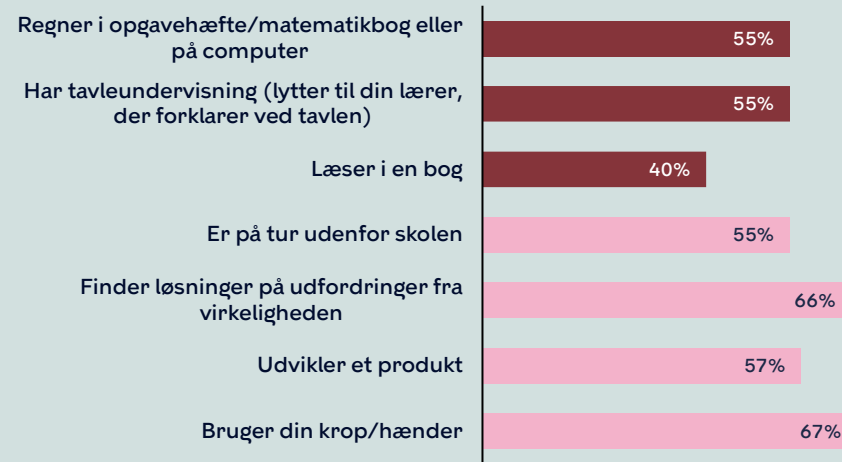
Ca. en fjerdedel (26%) af eleverne i 8. og 9. klasse svarer, at de ikke har haft praksisfaglig undervisning i skolen i løbet af den sidste måned.

Ser man på hhv. 8. og 9. klasse er det en femtedel (18%) af eleverne i 8. klasse og en tredjedel (34%) af eleverne i 9. klasse, der svarer, at de ikke har haft praksisfaglig undervisning indenfor den sidste måned. Det indikerer, at praksisfaglig undervisning fylder mindre i skolen, jo højere klassetrin eleverne går på. Samme tendens gør sig gældende i EVAs undersøgelse (2023), som viser, at praksisfaglig undervisning fylder mest i indskolingen og på mellemtrinnet samt mindst i udskolingen.

Praksisfaglig og boglig undervisning

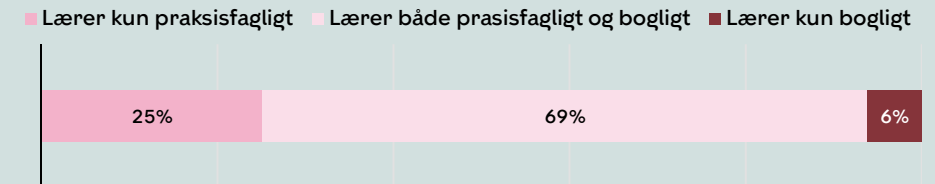
"Synes du, at du lærer noget, når du..."

(Eleverne har haft mulighed for at vælge flere kategorier)

Som indikator for **boglig undervisning** er eleverne blevet præsenteret for svarmulighederne: Regner i opgavehæfte/matematikbog eller på computer; Har tavleundervisning (lytter til din lærer, der forklarer ved tavlen); Læser i en bog.

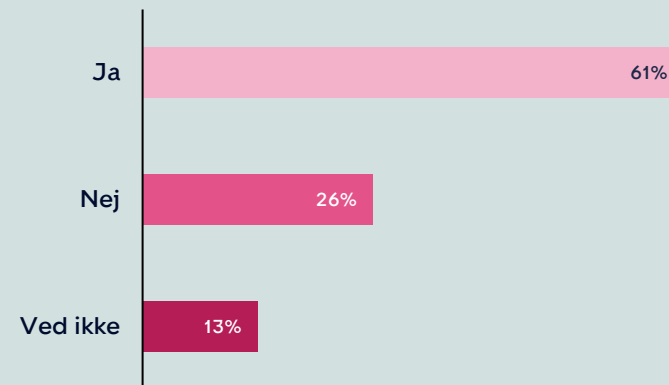
Som indikator for **praksisfaglig undervisning** er eleverne blevet præsenteret for svarmulighederne: Er på tur udenfor skolen; Finder løsninger på udfordringer fra virkeligheden; Udvikler et produkt; Bruger din krop/hænder.

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse om valg af ungdomsuddannelse 2023. Elever i 8. og 9. klasse.

Praksisfaglighed i skolen indenfor den sidste måned

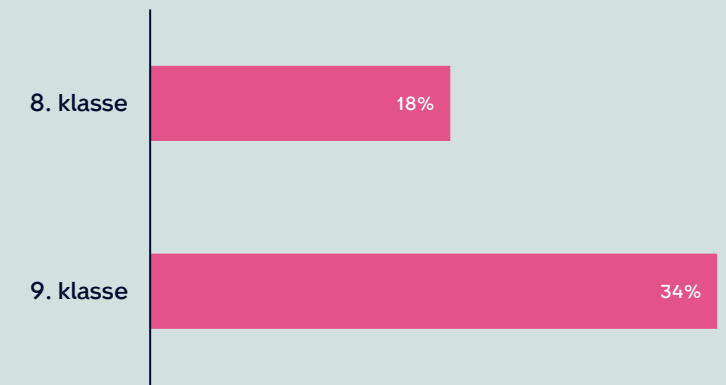
"Har du i skolen arbejdet med krop/hænder, udviklet produkter, fundet løsninger på udfordringer fra virkeligheden eller været på tur udenfor skolen i løbet af den sidste måned?"

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse om valg af ungdomsuddannelse 2023. Elever i 8. og 9. klasse.

Praksisfaglighed i skolen indenfor den sidste måned - "nej" fordelt på klassetrin

Andel af elever, der svarer "nej" til at have haft praksisfaglig undervisning indenfor den sidste måned, fordelt på klassetrin.

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse om valg af ungdomsuddannelse 2023. Elever i 8. og 9. klasse.

(Vejlednings-) Aktiviteter i skoletiden

Aktiviteter eleverne får noget ud af

Erhvervspraktik er den aktivitet, flest elever oplever (80%), at de får noget ud af. Derimod er studievalgspotfolioen (39%) og søgning på ug.dk (47%) de aktiviteter, færrest elever oplever, at de får noget ud af.

Mange af de aktiviteter, hvor eleverne er uden for skolen (fx erhvervspraktik, besøg på erhvervsskole, på tur med klassen m.fl.) oplever en stor andel af eleverne, at få noget ud af. Omvendt oplever den færreste andel af eleverne, at de får noget ud af de mere boglige aktiviteter (fx UU-vejledning, søge information på ug.dk og skrive erfaringer i studievalgspotfolioen).

De enkelte aktiviteter er blevet krydset med viden om ungdomsuddannelser og jobmuligheder, oplevelse af afklarethed mm. Her ses der ingen bemærkelsesværdige udslag. Det peger på, at der altså ikke er én aktivitet der i højere grad end andre hjælper eleverne med uddannelsesvalget.

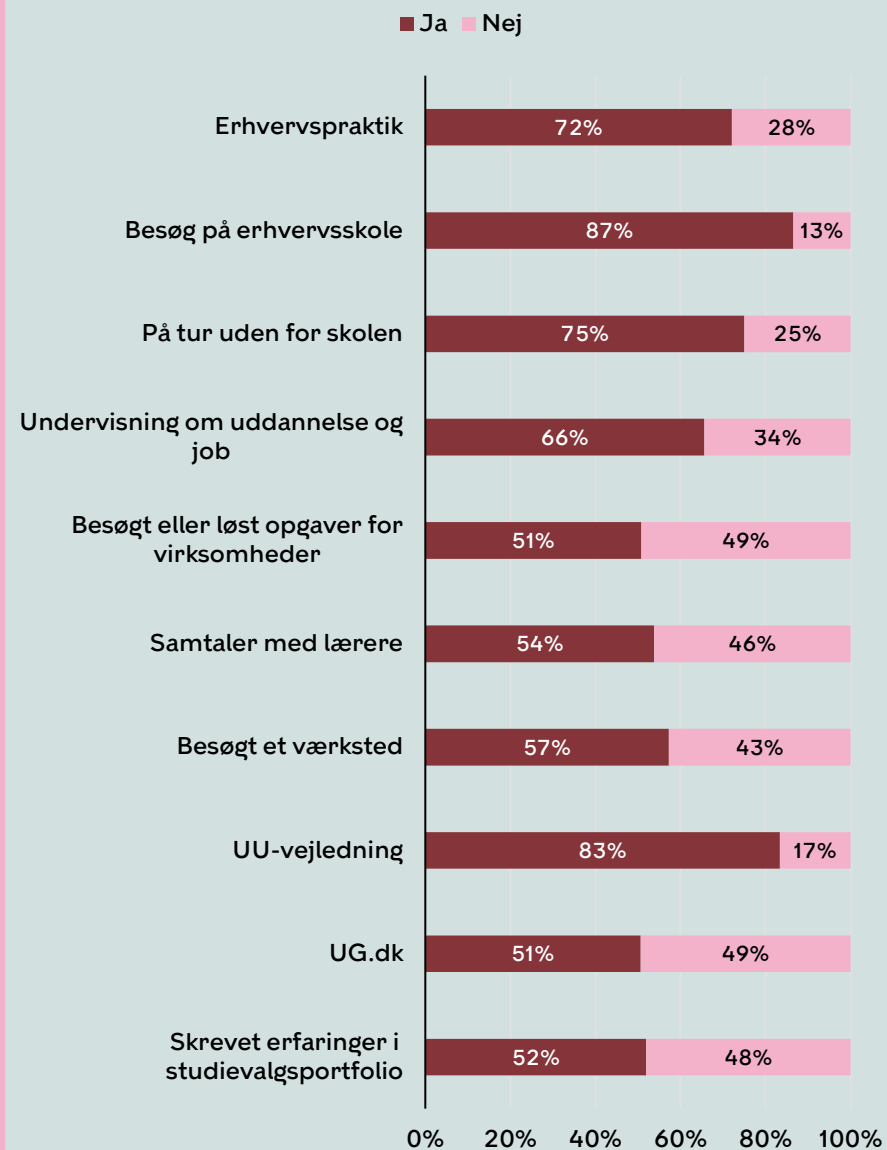
Vigtige tilføjelser ifm. læsning af tabellerne

Eleverne er blevet spurgt ind til nogle af de aktiviteter, de igennem skoletiden har deltaget i. Først har de svaret på, om de kunne huske at have deltaget i aktiviteten. Kun de elever der svarer, der kan huske aktiviteten, er efterfølgende blevet spurgt til, om de har fået noget ud af aktiviteten.

Nogle af aktiviteterne kan være lagt ind i skolens årshjul i 9. klasse (fx besøg på værksted, erhvervspraktik mm.). Elever i 8. klasse, der endnu ikke har deltaget i aktiviteten, vil derfor af gode grunde ikke kunne huske den.

Hvilke aktiviteter husker eleverne?

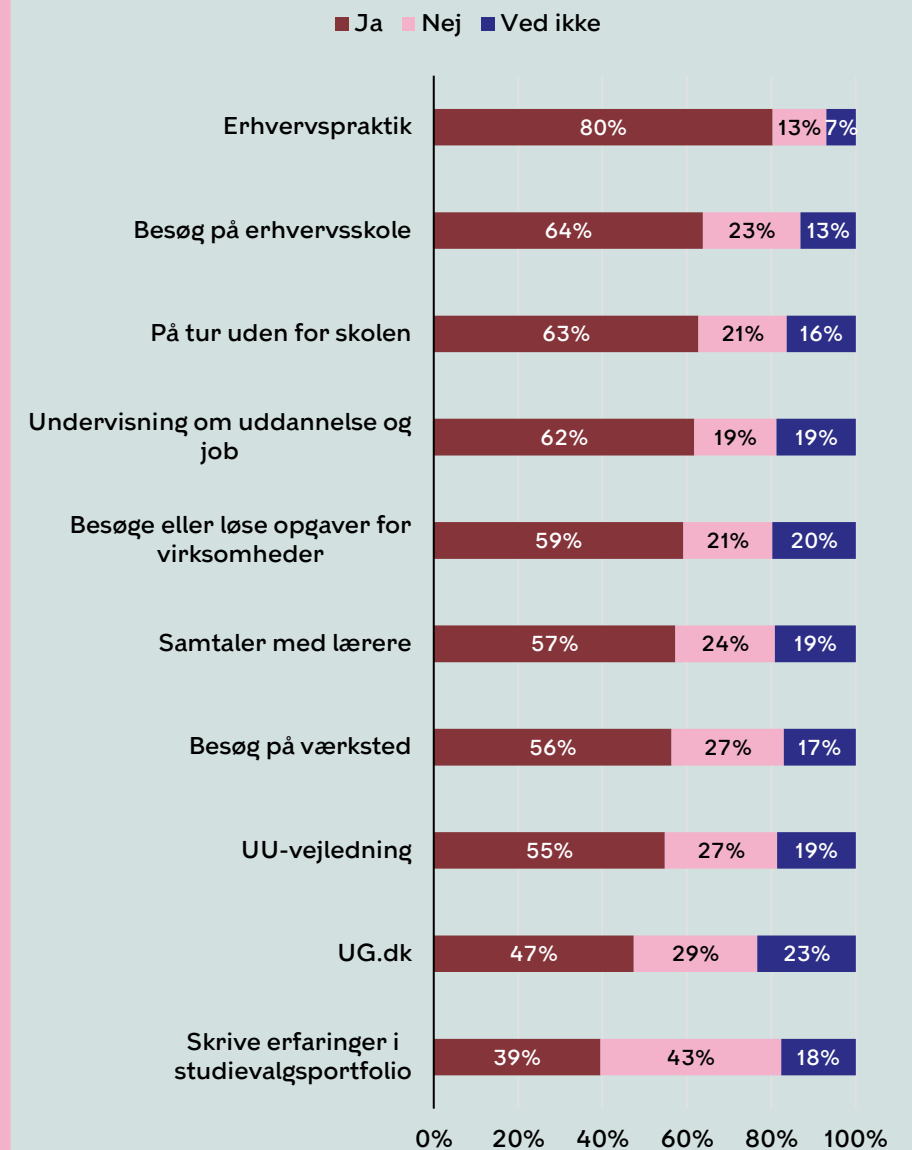
"Kan du huske at du i løbet af din skoletid har..."
I spørgeskemaet har nedenstående kategorier været yderligere uddybet af hensyn til elevernes forståelse.

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse om valg af ungdomsuddannelse 2023. Elever i 8. og 9. klasse. "Nej" er en samlet kategori, for elever der har svaret "Nej" eller "Kan ikke huske".

Hvilke aktiviteter får elever noget ud af?

"Synes du, du fik noget ud af..."
Besvaret af elever, der kan huske at have deltaget i den enkelte aktivitet.

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse om valg af ungdomsuddannelse 2023. Elever i 8. og 9. klasse.

Før- og efterbehandling af aktiviteter

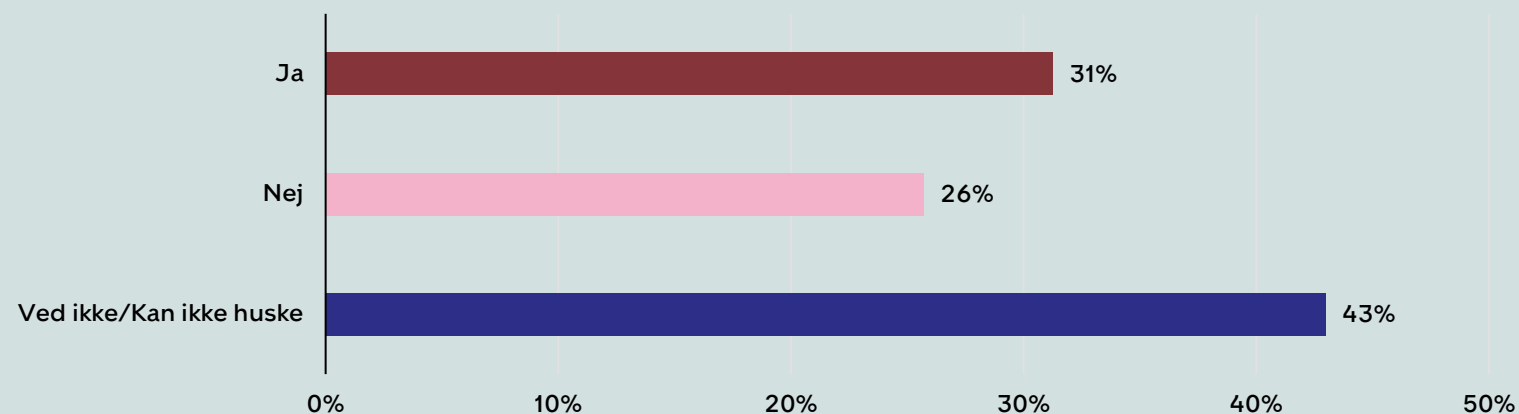
De elever, der kan huske at have besøgt en erhvervsskole, er blevet spurgt ind til, om de oplevede før- og efterbehandling på skolen i forbindelse med forløbet. Ca. en tredjedel af eleverne (31%) oplever, at der var forberedelse på skolen forud for besøget, mens ca. halvdelen af eleverne (48%) oplever, at der blev fulgt op på skolen efter besøget.

Resultaterne viser før- og efterbehandling for en enkelt vejledningsaktivitet, men skal ses som et nedslag, der kan sige noget generelt om skolernes fokus på før- og efterbehandling.

Forskning (EVA 2019b, EVA 2018) viser, at vejledningsaktiviteter har det største udbytte for eleverne, når de forstår, hvorfor aktiviteten er relevant for dem, og når der samles op på, hvad de har lært af aktiviteten. Når der mangler før- og efterbehandling, kan det være svært for eleverne at se relevansen, og dermed hjælper det ikke de unge i deres valgproces.

Forberedelse på skolen inden besøg på erhvervsskole

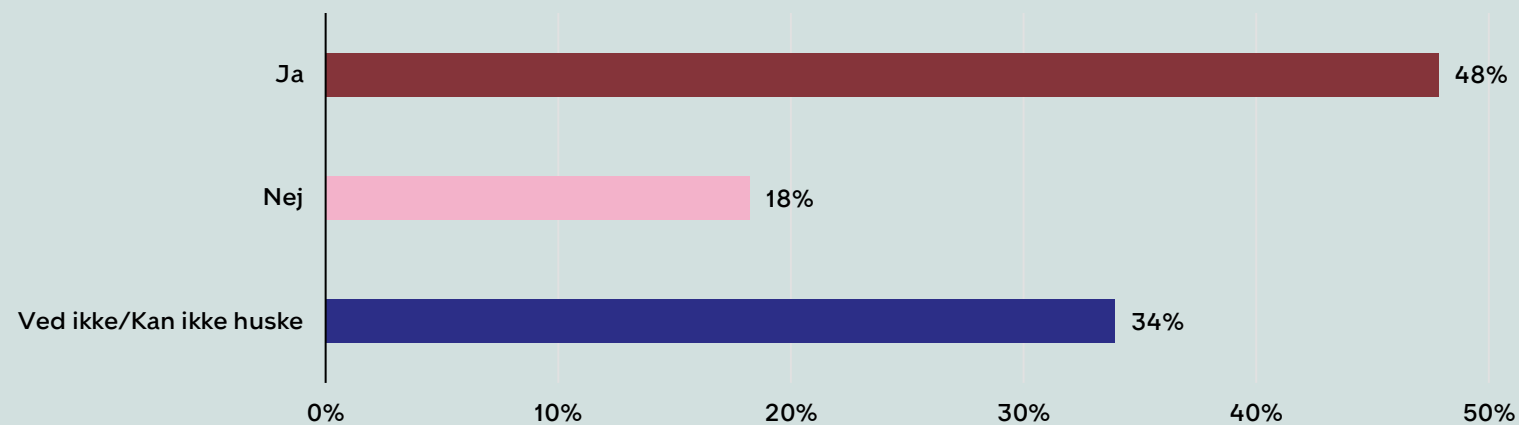
"Da klassen besøgte en erhvervsskole, oplevede du så, at I forberedte jer sammen på skolen inden besøget?"
Besvarelser af elever, der kan huske at have besøgt en erhvervsskole.

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse om valg af ungdomsuddannelse 2023. Elever i 8. og 9. klasse.

Opsamling på skolen efter besøg på erhvervsskole

"Da klassen besøgte en erhvervsskole, oplevede du så, at I samlede op på besøget, da I kom tilbage på skolen?"

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse om valg af ungdomsuddannelse 2023. Elever i 8. og 9. klasse.